

REFUGIUM

**Noodfonds
Vluchtelingen
Zeeland**

JAARVERSLAG 2021

Inleiding

In dit jaarverslag van de Stichting Noodfonds Vluchtelingen Zeeland, handelende onder de naam "Refugium" leest u hoe het Refugium in 2021 is vergaan. Dit jaarverslag is in eerste instantie bedoeld voor sponsors, donateurs, VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland (bestuur en medewerkers), maar kan daarnaast ook interessant zijn voor vluchtelingen in Zeeland en andere belangstellenden.

Ontstaan Refugium

In het verleden hadden de lokale organisaties van VluchtelingenWerk in Zeeland eigen geldpotjes voor bijzondere situaties en gevallen. Deze waren gevuld met onder meer kerkelijke donaties en opbrengsten van eigen wervingsacties bij serviceclubs, bedrijven en scholen. Na de fusie van de lokale Zeeuwse organisaties tot één organisatie VluchtelingenWerk Zeeland werden deze potjes geormerkt ondergebracht en bijgehouden in de centrale boekhouding. Daarmee werden ze ook ondergeschikt aan de financiële toekomst van VluchtelingenWerk Zeeland. Nieuwe wervingsacties en het bijhouden van geormerkte dotaties en onttrekkingen per locatie bleken tijdrovend. Vrijwilligers vinden om dergelijke activiteiten te willen uitvoeren, bleek lastig te zijn. Grotere wervingsacties, provinciebreed bijvoorbeeld, gebeurden nog niet.

De oprichters van Refugium wilden een onafhankelijk noodfonds opzetten waarmee voor de hele provincie in één administratie kon worden gewerkt. VluchtelingenWerk Zeeland, de rechtsvoorganger van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland, regio Zeeland, stond achter die opzet en bracht per 1 januari 2014 de lokale gelden in de nieuwe stichting in. Er werden afspraken gemaakt over aanvraagprocedures en bestedingsdoelen. Refugium was daarmee een feit geworden.

Doel en werkwijze

Refugium is een noodfonds (stichting) met als doel vluchtelingen die cliënt zijn van VluchtelingenWerk Zuidwest Nederland, regio Zeeland (hierna ook: VWZ), te ondersteunen:

- In situaties waarin noodzakelijke kosten ontstaan in het kader van een verblijfsprocedure en gezinshereniging,
- Als er sprake is van een humanitaire noodsituatie van een uitgeprocedeerde asielzoeker en als een nieuwe verblijfsaanvraag reëel uitzicht biedt op het alsnog krijgen van een verblijfsstatus (asiel of regulier),
- Met kleine uitgaven in situaties waarin medewerkers en/of vrijwilligers van VWZ ondersteuning noodzakelijk vinden.

Refugium ondersteunt mensen met een lening of een gift.

Met ingang van 2016 valt de gemeente Goeree-Overflakkee (Zuid-Holland) ook onder het werkingsgebied van de regio Zeeland van VluchtelingenWerk Zuidwest-Nederland. Sindsdien kunnen ook vluchtelingen die wonen in de gemeente Goeree-Overflakkee en die daar cliënt zijn van VWZ bij Refugium om steun vragen.

Enkele gemeenten in Zeeland werken niet of niet langer samen met VWZ voor de begeleiding van vluchtelingen. In die gemeenten verblijvende vluchtelingen hadden daardoor niet de mogelijkheid om als cliënt van VWZ een verzoek om steun bij Refugium in te dienen.

Refugium heeft in 2021 enkele aanvragen ontvangen zonder tussenkomst van VWZ vanuit een gemeente waar medewerkers en vrijwilligers van de betreffende gemeente de begeleiding van vluchtelingen verzorgen. Refugium heeft in principe besloten dergelijke aanvragen onder bepaalde voorwaarden ook in behandeling te nemen. De achterliggende gedachte daarvoor is dat de doelstelling van Refugium (èn van VWZ) in de eerste plaats het steunen van vluchtelingen is en dat vluchtelingen in ons werkingsgebied niet de mogelijkheid van steun van Refugium ontzegd mag worden omdat een gemeente voor de begeleiding van vluchtelingen niet samenwerkt met VWZ.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit vier personen, te weten,

R.W. (Willem) van Voorst Vader, voorzitter

P.C.T. (Petra) Elbertsen, penningmeester

G.M. (Gabriëlle) Bertels, secretaris

J.M. (Jacomien) Bins-Scheffer, bestuurslid PR & communicatie.

Het bestuur verricht zijn werkzaamheden op vrijwillige basis en ontvangt ten hoogste een onkostenvergoeding. Hiervan is in het verslagjaar geen gebruik gemaakt.

Het bestuur is in het verslagjaar, mede door de beperkende maatregelen als gevolg van de Coronapandemie, éénmaal bijeen geweest. Gedurende het gehele jaar was er naar aanleiding van lopende aanvragen intensief - regelmatig ook dagelijks - overleg per e-mail tussen de bestuursleden.

Website

Het bestuur heeft de website (www.refugium.nl) gelanceerd in januari 2014. Daarop zijn onder meer te vinden het aanvraagformulier en het Reglement aanvraagprocedure, waarin de criteria zijn vermeld waaraan een aanvraag moet voldoen.

In 2021 werd de website geactualiseerd en werden diverse berichten geplaatst.

ANBI-Status

Refugium heeft sinds juli 2015 de status van **Algemeen Nut Beogende Instelling** van de belastingdienst. Dat maakt het doen van donaties fiscaal aantrekkelijk.

Refugium streeft een transparante werkwijze na. Dit jaarverslag en de hierin begrepen financiële verantwoording worden op de website gepubliceerd.

Aanvragen in 2021

- algemeen

Refugium geeft vooral steun bij de kosten van gezinsherenigingen.

In 2020 werd de wereld getroffen door de Coronapandemie. Als gevolg van reis- en andere beperkingen daarvan is in dat jaar het aantal aanvragen bij Refugium zeer beperkt geweest. In de loop van 2021 is het vliegverkeer weer op gang gekomen, waardoor gezinsherenigingen waarvoor al eerder toestemming was verleend, geëffectueerd konden worden. Hoewel er ook dit jaar bij de Immigratie-en Naturalisatiedienst (IND) nog achterstanden en vertragingen waren, hebben er toch veel meer gezinsherenigingen plaats kunnen vinden dan in 2020. Daarmee samenhangend is het aantal verzoeken om financiële steun bij Refugium in 2021 opgelopen tot 53.

Ook in 2021 is het gelukt om de gemiddelde tijd benodigd voor het beslissen op een aanvraag beperkt te houden tot ongeveer een week. Deze korte beslistijd is mede te danken aan de accurate en volledige aanlevering van het aanvraagformulier en de gevraagde bijlagen door de medewerkers en vrijwilligers van VWZ. Daardoor beschikte Refugium in de meeste gevallen direct over alle benodigde gegevens voor het nemen van een afgewogen en zorgvuldige beslissing.

Refugium handelt met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens overeenkomstig de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Refugium behandelt steeds alle verstrekte gegevens vertrouwelijk en gebruikt deze gegevens uitsluitend voor de beoordeling van de aanvraag.

Refugium gaat bij de beoordeling van de aanvragen zo veel mogelijk “consistent” te werk, zowel wat betreft de toewijzing als de afwijzing van aanvragen. Als privaat noodfonds ziet Refugium echter in voorkomend geval ook ruimte om als sprake is van een (bijzonder) schrijnende situatie ten voordele van een betrokkene van die consistentie af te wijken of bij hoge uitzondering in afwijking van de strikte toekenningscriteria toch een tegemoetkoming in kosten te verlenen.

- gezinshereniging

50 van de 53 aanvragen betroffen verzoeken voor een bijdrage in de kosten van gezinshereniging, met name de kosten van vliegtickets voor nareizende gezinsleden.

Bij de oprichting van Refugium in 2014 werd met het toenmalige VluchtelingenWerk Zeeland afgesproken de toekenning van ondersteuningsaanvragen voor gezinshereniging allereerst ten laste te brengen van het Vluchtelingenfonds Gezinshereniging van VluchtelingenWerk (hierna: het VluchtelingenFonds). Voor zover het VluchtelingenFonds niet in de ondersteuningsaanvragen voorziet, kan sindsdien een aanvraag ingediend worden bij Refugium. Deze werkwijze werd ook in 2021 voortgezet.

In 2021 hanteerde het VluchtelingenFonds bij de vergoeding van kosten van gezinshereniging een drempel van € 1000,-. De ticketkosten voor gezinshereniging boven dat bedrag worden vergoed door het VluchtelingenFonds, de eerste € 1000,- komen ten laste van de aanvrager. Voor die eerste € 1000,- wendde men zich dan in de regel met een aanvraag tot Refugium.

In 2017 was de verhoging van de drempel bij het VluchtelingenFonds van € 500,- naar € 1000,- aanleiding voor Refugium om met ingang van 1 februari 2017 per aanvraag een eigen bijdrage van € 250,- te vragen. Gegeven de destijds nog verwachte toename van het

grote aantal aanvragen zag Refugium zich genoodzaakt om nog behoedzamer dan voorheen om te gaan met de aanwezige middelen ten einde aldus toch zoveel mogelijk vluchtelingen nog een zinvolle bijdrage te kunnen toekennen.

In 2021 heeft Refugium deze eigen bijdrage gehandhaafd.

Ten einde prudent te blijven omgaan met de beschikbare fondsen is, zoals ook op de website in de toekenningscriteria is vermeld, het maximum toekenningsbedrag gehandhaafd op € 1000,-. Met de verlangde eigen bijdrage is de toekenning in de praktijk maximaal € 750,-. Refugium denkt hiermee - in afwijking van de eerder gehanteerde forfaitaire staffel - een eenduidig en rechtvaardig beleid te voeren ten aanzien van de aanvragen.

In enkele gevallen en bij hoge uitzondering is aanleiding gezien om op grond van een bijzondere hardheid de eigen bijdrage kwijt te schelden.

Overigens bleef ook de mogelijkheid gehandhaafd in uitzonderingsgevallen bij bijzondere nood een hoger bedrag toe te kennen dan het maximum van € 1000,-.

In 2021 heeft Refugium een “tijdelijke regeling extra kosten wegens maatregelen Covid-19 pandemie” in het leven geroepen. Op grond hiervan kan als tegemoetkoming in noodzakelijke extra kosten wegens de maatregelen in het kader van de Covid-19 pandemie, zoals het ondergaan van een Covidtest door nareizende gezinsleden in het kader van gezinshereniging, een maximumbedrag van € 50,- per persoon gevraagd worden. In de praktijk heeft dit geleid tot het verlenen van extra vergoedingen voor het ondergaan van een Covidtest ten behoeve van het reizen.

49 van de 50 aanvragen voor de kosten van gezinshereniging werden toegewezen. Hierdoor zijn 123 kinderen en 39 volwassenen weer met hun vader en/of moeder, man of vrouw herenigd. Het gemiddeld toegekende bedrag per aanvraag was € 503,- (de toegekende bedragen varieerden van € 105,- tot € 1000,-).

- overige aanvragen

Van de overige drie aanvragen betrof er één de tijdelijke kosten van levensonderhoud van een jongeman, van wie de asielvergunning door bijzondere omstandigheden niet tijdig was verlengd. De al eind 2020 aangevraagde en ingewilligde tijdelijke ondersteuning is in 2021 op verzoek voortgezet en later beëindigd. Eén aanvraag betrof tijdelijke financiële ondersteuning in afwachting van een verblijfstitel voor het levensonderhoud van een jong gezin dat buiten hun schuld in schrijnende omstandigheden verkeerde. Het derde verzoek betrof een bijdrage in de kosten van het verkrijgen van documenten van bewijs van het bestaan van de familieband met het oog op gezinshereniging.

Sponsoring

Refugium heeft in 2021 van diverse kerkgenootschappen donaties ontvangen. Eind december 2021 heeft Refugium een geweldige gift van € 50.000,- ontvangen van de Stichting Maan, een particulier fonds te Middelburg. Daarnaast waren er donateurs, die hun giften via VWZ aan Refugium ten goede lieten komen. Er is verder onderzocht welke fondsen kunnen worden verzocht om Refugium te subsidiëren.

De teamleiders van VWZ en de bestuursleden van Refugium hebben potentiële donateurs in de regio attent gemaakt op de mogelijkheden voor giften aan Refugium. In dat kader hebben bestuursleden gelobbyd, genetwerkt, en informatie over Refugium gegeven.

Voor zover de contactgegevens van donateurs bekend waren, werd per post of per e-mail een bedankbrief voor hun donatie gezonden. Tevens is het jaarverslag aan donateurs toegezonden.

Financiën 2021

- inkomsten

Het beginsaldo 2021 bedroeg € 119.603,56. Refugium heeft in 2021 € 52.555,- aan baten ontvangen. De baten bestonden vrijwel volledig uit donaties.

- kosten

De kosten van Refugium bedroegen in 2021 € 29.022,49.

Daarvan is € 28.644,72 uitgekeerd als gift op basis van een aanvraag bij het fonds. De overige kosten betreffen bankkosten en bureaunkosten bestuur (o.a. website).

Het batig saldo aan het einde van 2021 bedrog €143.136,07. Gegeven het ontbreken van positieve rente en zelfs de mogelijk negatieve rente op een spaarrekening blijft het batig saldo over 2021 beschikbaar op de rekening courant.

Financieel jaaroverzicht 2021

<i>beginsaldo 01-01-2021</i>	119.603,56		
		KOSTEN	BATEN
bureaunkosten bestuur		241,27	
bankkosten		136,50	
aanvragen fonds		26.045,78	
aanvragen fonds NH		1.898,94	
aanvragen fonds MM		700,00	
uitgaven locaties VWZ		0,00	
tegenboeking donaties		0,00	
		29.022,49	
tussentijdse verrekening VWZ			0,00
donaties			52.475,00
teruggave aanvragen			80,00
teruggave locaties			0,00
			52.555,00
<i>saldo</i>	143.136,07		

Doelen 2022

De gemeenten in Nederland moeten in de eerste helft van 2022 in de huisvesting van 10.000 statushouders voorzien (bekendmaking van de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid in Staatscourant 42195 van 30 september 2021). Deze taakstelling is berekend aan de hand van de verwachting van het nieuwe aantal personen dat een verblijfsvergunning ontvangt in de periode 1 januari 2022 t/m 30 juni 2022. Naar verwachting van de staatssecretaris zal ook de taakstelling voor huisvesting in de tweede helft van 2022 10.000 bedragen.

Gelet hierop en de ervaring sinds haar oprichting verwacht de stichting Refugium in 2022 tenminste een gelijkblijvend aantal aanvragen van statushouders voor de kosten van gezinshereniging ten opzichte van 2021.

Uit de aanhoudende hoeveelheid aanvragen blijkt dat vluchtelingen hun weg naar Refugium weten te vinden. Refugium heeft de afgelopen jaren bewezen dat zij voorziet in een behoefte. In deze tijd van toenemend individualisme en economische afwegingen probeert zij enige menselijke waardigheid te bevorderen.

De huidige financiële toestand van Refugium is niet zorgelijk. Echter om ook in de komende jaren ons werk te kunnen blijven doen, blijven donaties nodig in dezelfde omvang als de uitgaven. Stichting Refugium hoopt ook in 2022 voor de toekomst weer voldoende fondsen te kunnen verwerven.